

HET BAKEN VAN HOOP – TERUGBLIK PLEKBERADEN ZOMER 2025

WAT IS HET BAKEN VAN HOOP?

Het Baken van Hoop is een reizend kunstwerk en ontmoetingsplek van kunstenaar Sijas de Groot (Tussenland), dat in 2025 door drie Friese dorpen reisde als onderdeel van de Bloeiwiken van *Fryslân Bloeit*. Het kunstwerk vormt het decor en de metafoor voor een serie Plekberaden: bijeenkomsten waarin dorpsbewoners samen nadenken over de toekomst van hun dorp.

Het Baken nodigt uit tot stilstaan, reflectie en richting kiezen. Wat laten we achter? Wat willen we behouden? Waar willen we naartoe als gemeenschap?

WAT IS EEN PLEKBERAAD?

Een *Plekberaad* is een inhoudelijk programma van ongeveer drie uur, ontwikkeld door het Ministerie van de Toekomst in samenwerking met Tussenland. In dit beraad wisselen theatrale scènes van Sijas de Groot zich af met gespreksmomenten in kleine groepen, oefeningen in verbeelding en het samen benoemen van gedeelde toekomstvragen. Het gesprek wordt begeleid door Amarins Geveke (Ministerie van de Toekomst).

Centraal staat steeds de vraag: *wat willen we nalaten aan de generatie van 2065? En: wat kunnen we vandaag doen om daar te komen?*

DE DRIE PLEKBERADEN IN FRYSLÂN

WARTENA – 30 MEI 2025

Het eerste Plekberaad vond plaats in Wartena, op een prachtige plek midden in het dorp, naast het museum. De timing binnen de Bloeiweek was goed gekozen: het Plekberaad ging naadloos over in een gezamenlijk diner.

Wat ging goed:

- Prachtige locatie en fijne sfeer.
- Goed contact met de organisatie vanuit *Warten Bloeit* (Froukje Castelein).
- Mooie gesprekken over verbinding en ontmoeting.

Wat was lastig / leerpunten:

- Materiaal waaide weg → daarna gewerkt met MDF-platen.
- Rolverdeling Sijas-Amarins nog zoeken → latere afspraken hielpen.
- We gaven het eigenaarschap van de toekomst niet terug aan het dorp → dit vraagt om borging van het vervolg, wellicht met hulp van Doarpswurk.

Opbrengst:

- Behoefte aan meer verbinding en ontmoeting.
- Wens voor woningen (kleiner, herbestemming, passend bij het dorp).
- Aandacht voor het belang van omzien naar elkaar – het dorp is meer dan stenen.

GROU – 29 JUNI 2025

Het tweede Plekberaad vond plaats in Grou, in een park vlakbij de volière. Het was een warme, zonnige dag. De opkomst was groot, mede dankzij goede samenwerking met Henk Bothof (productie) en Lenie Braks (inhoudelijke voorbereiding).

Wat ging goed:

- Grotere opkomst, brede groep aanwezigen.
- Betere samenwerking tussen Sijas en Amarins, duidelijke rolverdeling.
- Duidelijkere afspraken over vervolgtraject vanuit het dorp.

Wat was lastig / leerpunten:

- Niet alle bestaande dorpsinitiatieven (bv. Toekomststraat, dorpscoöperatie) waren vertegenwoordigd, ondanks uitnodiging. Verbinding blijft uitdaging.

Opbrengst:

- Grote behoefte aan verbinding tussen bestaande groepen.
 - Idee voor toekomstgesprek tussen vertegenwoordigers van de verschillende initiatieven → op te pakken door dorpsorganisatie.
-

DE LEGE GEAEN – 20 SEPTEMBER 2025

Het derde Plekberaad vond plaats bij de Mienskipsskoalle in Sibrandabuorren, met een prachtige opstelling van Het Baken op het veld. De organisatie had deelnemers geloot op huisnummer en persoonlijk uitgenodigd – met succes: ruim 20 deelnemers, waarvan 17 aangaven betrokken te willen blijven.

Wat ging goed:

- Lotingssysteem werkte erg goed voor brede vertegenwoordiging.
- Veel diversiteit in de groep (leeftijd, achtergrond).
- Thema's helder benoemd, opbrengst concreet en bruikbaar.
- Samenwerking tussen Amarins en Sijas liep soepel en afwisselend.
- Opbrengsten meteen teruggekoppeld naar deelnemers.

Opbrengst:

- Behoeftte aan passende woningbouw voor jong en oud (met uitgangspunten).
 - Idee voor laagdrempelige ontmoetingsplek / dorpscafé.
 - Oprichting van een meldpunt voor burenhulp: boodschappen, vervoer, kleine klussen.
 - Positieve sfeer, verlangen naar vervolg.
 - Eerste zaadje voor de "Toekomststraat" is geplant, met Jacqueline Hofstede en Gertjan Kleinpaste als eerste aanspreekpunten.
-

WAT LEVERT HET OP?

De Plekberaden hebben in alle dorpen waardevolle gesprekken opgeleverd. Niet alleen over de toekomst, maar ook over het heden: waar staan we nu als gemeenschap? De gesprekken zijn gevoerd in een sfeer van rust, verbeelding en ontmoeting.

WAT ZIEN WE TERUG IN ALLE DRIE DE DORPEN?

- Behoeftte aan verbinding, ontmoeting en eigenaarschap.
- Verlangen om samen verantwoordelijkheid te nemen voor de toekomst.
- Ideeën rond woningbouw, sociale cohesie en gemeenschapszin.

- Waardering voor de theatrale vorm – het helpt om anders te kijken en voelen.
-

ALGEMENE LEERPUNTEN

Sterk:

- De combinatie van kunst, ontmoeting en verbeelding werkt goed.
- De structuur van het programma is effectief: opbouw in scènes, groepsgesprekken en reflectie.
- Goede samenwerking tussen Ministerie van de Toekomst en Tussenland.
- Gebruik van uitnodigingsteksten, draaiboeken en gebruiksaanwijzing heeft organisaties goed geholpen.

Wat kan beter:

- Borging van vervolgacties vraagt meer aandacht – wie pakt het op na het Plekberaad?
 - Brede vertegenwoordiging blijft uitdaging → loting werkt goed, kan vaker worden toegepast.
 - Vervolgbegeleiding vanuit bijv. Doarpswurk (of heel iemand anders?) kan helpen dorpen verder te ondersteunen.
-

VERVOLG

Het vierde Plekberaad vindt plaats in december 2025 in Ferwert. Hier zal het Baken opnieuw het startpunt zijn voor een toekomstgesprek met inwoners. In Ferwert is de centrale vraag: **wat is voor ons van waarde, en hoe geven we dat door?**

We hopen dat de opbrengsten van deze eerste reeks Plekberaden ook elders in Fryslân inspiratie bieden voor toekomstgericht denken en doen – van onderop, met elkaar.